

VOOR 'T EERST NAAR SCHOOL

WANNEER DE SEPTEMBERMAAND IS aangebroken, gaan heel wat kinderen een gewichtige, nieuwe periode van hun leven in. Ze gaan naar school, voor 't eerst, als ze geen fröbelklas bezochten, of, ze gaan naar de „grootte” school.

De laatste categorie voelt zich daarbij wel zóó gewichtig, dat ze reeds van den eersten dag af minachtend spreken over de „kippetjes” van de „bewaarschool.”

Ook nu zal het daarbij wel gebeuren, dat er ouders zijn, die vol trots aan het hoofd der school meedeelen, dat hun kind heusch al wel 't een en ander kent: lezen, een beetje rekenen, enkele letters of ook alleen maar streepjes schrijven. En het zal hun tegenvallen, dat bedoeld hoofd daarover volstrekt niet enthousiast doet — eerder een bedenkelijk gezicht zet. Toch is dit voor ingewijden heel niet zoo vreemd. Er zijn twee mogelijkheden. Of het kind leerde die dingen op een manier, die afwijkt van de op school gebruikte methode — en dan moet het eerst afleeren en dan weer opnieuw, nu op de goede manier, aanleeren. Dat is dus dubbel werk, voor leerling en onderwijzeres. Of het kent de dingen werkelijk goed, maar dan verveelt het zich in school.

Kunnen de ouders dan niets doen, om hun kinderen op deze gewichtige verandering in hun jonge leven voor te bereiden, en het de onderwijzeres gemakkelijk te maken? Zeker wel.

In de eerste plaats deze vraag: Heeft uw kind thuis leeren gehoorzamen? Zóó, dat het zich meteen in het

klasseverband weet te voegen, en hierop niet telkens een hinderlijke uitzondering maakt?

Ten tweede: Kan uw kind zichzelf zoo'n beetje helpen? Kan het b.v. zijn jas of mantel aan- en uittrekken, een losgeganen veter vastknoopen; kan het zonder hulp klaar komen, als het aan een noodige behoefte heeft moeten voldoen? Is zijn kleeding zóó ingericht, dat dit alles gemakkelijk gaat?

Wie, zooals ik, lange jaren vlak bij een school woonde en het oog had op het schoolplein, weet, welke kleine drama's zich vaak de eerste dagen afspeelen, doordat een kind nog absoluut niet heeft geleerd, zelfstandig te zijn.

Wie wel eens een fröbelschool zag uitgaan, d.w.z., wie op dat uur binnen was, weet, hoeveel tijd dat aankleeden van vaak meer dan dertig kinderen vraagt.

Ten derde: Is uw kind handig? Hebt ge het geleerd, zijn handjes en de spieren van die handjes te oefenen door vouwen, knippen, enz.? Heeft het een beetje oog voor verhoudingen en afmetingen gekregen, van kleuren ook, door plakken of teekenen?

Wanneer de handjes gebruikt zijn en geoefend — wanneer uw kind niet behoort tot de onhandigen, hebt ge het werkelijk méér geholpen om zijn eigenlijke schoolwerk goed te kunnen verrichten, dan wanneer ge het op uw eigen manier wat schrijven hebt geleerd.

Als de ouders zóó eens over de a.s. nieuwe levensperiode van hun kind gaan denken, zullen ze waarschijnlijk zelf nog wel het een en ander vinden, dat ze kunnen doen — of kunnen afleeren — waardoor het straks voor leerling en leerkracht gemakkelijker wordt.

J. M. W.-W.

PER VRACHTSCHIP VAN INDIË NAAR HOLLAND

DOOR H. KAAL

V. ENKELE OPMERKINGEN

WANNEER WE DR BERNATZIK MOGEN gelooven, dan ziet het er met den invloed van de Zending en de Europeanen op de inboorlingen in de heidenlanden inderdaad droevig uit.

Controleeren kunnen we de gegevens niet. Maar vergelijken met wat in ons Nederlandsch-Indië gebeurt, wel. En dan blijkt het ten eerste, dat bijna alle raadgevingen, die Dr Bernatzik geeft voor verbetering, sinds jaren in Indië hun toepassing vinden. Juist van de Zending en het Europeesche Bestuur gaat de verbetering uit door volkshuisvesting, de oprichting en instandhouding van ziekenhuizen en polyklinieken, de landbouwvoorlichting, de volksovoeding in meest omvangrijken zin, enz. Dat de zendelingen in het algemeen wel op de hoogte zijn met zeden en gebruiken van „hun” inboorlingen bewijst de vele lectuur, die van hun hand over deze onderwerpen verschenen is.

Bataksche schooljongens op een vierdaagschen bergtocht met hun onderwijzers.

Het Batakland zelf is er een sprekend voorbeeld van. Toen in 1862 Nommensen in het land kwam, waren de Bataks niet anders dan menscheneters, die in voortdurende onderlinge veeten leefden; stammen, die elkaar het licht in de oogen niet gunden, die roofden en moordden en uitgemergeld werden door hun eigen volkshoofden; die immer in angst leefden voor booze goden en voorvadergeesten.

En nu na zeventig jaar een volk, (waarvan meer dan 300.000 den naam van Jezus belijden,) dat in vrede en welvaart doet, wat zijn hand vindt om te doen. O, zeker, het is alles nog geen goud wat er blinkt. De heidensche hartstochten komen nog wel eens boven en spelen hun gruwelijk spel van moord en doodslag naar ouden trant.

Maar toch, Gods Geest werkt onder hen op onmiskenbare wijze en er zijn er velen, die weten, dat hun Verlosser leeft.

Dat kan ook niet anders. Waar het Evangelie ingang vindt, komt geen dorheid en achteruitgang, maar vreugde en blijdschap. Het is immers de Blijde Boodschap?

Waar het Evangelie komt, verschijnt alles in een nieuw licht; de man erkent, dat de vrouw naast en niet onder hem moet staan; dat ze mede-erfgenaar der zaligheid is. De ouders leeren hun kinderen zien als panden, die hun toevertrouwd zijn door God Zelf; de arbeid wordt geheiligd. Men ontvangt eten en drinken als uit Gods Hand; in den naaste ziet men broeders, die men moet liefhebben. Erbarming en liefde doen hun intrede in de harten, in de woningen, in de dorpen. De tijd van donkerheid is voorbij, want het licht is gekomen.

Als we het zoo zien, dan houden we moed, ook ondanks sombere rapporten van professoren, van de regeeringen; ook al lijkt het ons toe, dat ook daarin de satan zich bedient van niets kwaads willende geleerden.